

Співфінансується
Європейським Союзом

ICMPD

International Centre for
Migration Policy Development

Огляд подій у сфері інтегрованого управління кордонами

IBM.in.UA

травень 2026

Зміст

	Вступ	3
	Рух осіб та товарів	4
	Євроінтеграція	9
	Реформа української митниці	10
	Неінфраструктурні рішення на кордоні	13
	Транскордонна співпраця та розвиток прикордонної інфраструктури	15
	ІУДК: стратегії, координація та розвиток спроможностей	18
	Спеціальний блок. Реформування органів правопорядку 2026: посилення взаємодії держави, регіонів і громадянського суспільства	23
	Транспортна інтеграція і розвиток логістики	27
	Лінки на публікації	30

Вступ

У травні 2026 року розвиток сфери інтегрованого управління кордонами України був зосереджений на реалізації євроінтеграційних завдань, зміцненні безпеки та забезпеченні стійкості транскордонних процесів в умовах війни. У центрі уваги перебували подальша адаптація законодавства до стандартів Європейського Союзу, реалізація митної реформи, розвиток міжнародних транспортних коридорів, модернізація прикордонної та логістичної інфраструктури, а також вдосконалення механізмів управління міграційними процесами.

Упродовж місяця зберігалася висока інтенсивність руху осіб, транспортних засобів і товарів через державний кордон. Водночас на функціонування окремих пунктів пропуску впливали технічні несправності та ремонтні роботи на суміжній території, що вкотре актуалізувало питання координації дій із сусідніми державами та використання цифрових інструментів для управління транспортними потоками. Паралельно продовжувалося зростання зовнішньоторговельного обороту, митних надходжень та обсягів міжнародної торгівлі, що супроводжувалося розвитком контрольних механізмів і подальшим удосконаленням митних процедур.

Важливою подією місяця стало схвалення Урядом проєкту нового Митного кодексу України, розробленого на основі Митного кодексу ЄС. Одночасно тривала підготовка до переходу на NCTS Фаза 6, впровадження нових інструментів управління ризиками, розвиток співпраці з міжнародними партнерами та вдосконалення взаємодії митних органів із бізнесом. Питання митної реформи дедалі більше розглядалися як складова загального процесу наближення України до європейського економічного та правового простору.

Суттєва увага приділялася розвитку міжнародної транспортної співпраці та інтеграції України до європейської транспортної мережі. У травні відбулися переговори з державами-членами ЄС щодо модернізації залізничної інфраструктури, розвитку логістичних маршрутів та залучення інвестицій у транспортний сектор. Паралельно тривала робота над лібералізацією міжнародних перевезень, цифровізацією транспортних процедур, розвитком морської логістики та пошуком нових механізмів підтримки портової галузі.

Продовжувалася модернізація прикордонної інфраструктури та розвиток транскордонної співпраці. У центрі уваги перебували будівництво сервісної інфраструктури біля пунктів пропуску, впровадження енергонезалежних рішень, розвиток міжнародної взаємодії між прикордонними та митними службами, а також розширення співпраці у сферах ветеринарного, фітосанітарного та митного контролю. Одночасно тривала цифровізація прикордонних і транспортних сервісів, зокрема розвиток систем «єЧерга», «Особистий кабінет» Держприкордонслужби та підготовка до впровадження нових електронних інструментів у сфері міжнародних перевезень.

Окрему увагу було приділено питанням стратегічного розвитку та інституційної спроможності. У травні підбито підсумки першого циклу реалізації Стратегії інтегрованого управління кордонами та обговорено пріоритети наступного етапу її впровадження в контексті підготовки України до членства в ЄС та виконання вимог Шенгенського acquis. Поряд із цим тривали заходи з підготовки персоналу, модернізації кадрової політики державних інституцій, розвитку стратегічних комунікацій та формування нових підходів у сфері державної міграційної політики, які дедалі більше пов'язуються з демографічними викликами, потребами ринку праці та завданнями післявоєнного відновлення країни.

Цей огляд створено за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Зміст цього огляду є виключною відповідальністю авторів і не повинен розглядатися як такий, що відображає погляди Європейського Союзу чи Міжнародного центру розвитку міграційної політики.

Більше інформації про інтегроване управління кордонами на сайті [IBM.in.UA](https://ibm.in.ua)

Рух осіб та товарів

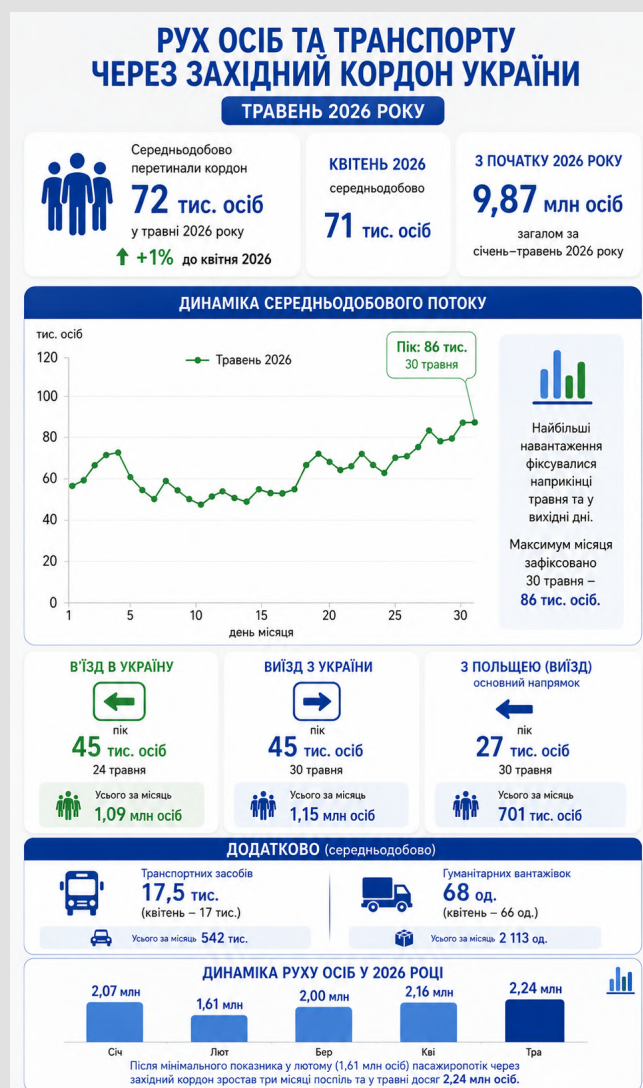
У травні зберігалася тенденція до поступового зростання інтенсивності руху через західну ділянку кордону після зимового спаду.

На відміну від квітня, коли на динаміку суттєво впливали великодні свята, у травні пасажиропотік розподілявся більш рівномірно протягом місяця. Найбільше навантаження традиційно припадало на вихідні дні та кінець місяця, що характерно для початку літнього сезону та збільшення кількості короткострокових поїздок.

Паралельно зі зростанням кількості осіб збільшувалася й інтенсивність руху транспортних засобів. Основне навантаження, як і в попередні місяці, концентрувалося на польському напрямку, який залишався ключовим маршрутом. Водночас обсяги гуманітарних перевезень залишалися відносно стабільними.

Протягом місяця на роботу окремих пунктів пропуску на українсько-польському кордоні впливали технічні несправності та ремонтні роботи на суміжній території. Зокрема, збій у роботі інформаційних систем польських контрольних служб у пункті пропуску «Шегині–Медика», а також дорожні роботи на польській стороні кордону призводили до уповільнення оформлення транспортних засобів і вимагали перерозподілу потоків між сусідніми пунктами пропуску^{1,2}. Такі ситуації вкотре продемонстрували залежність пропускної спроможності кордону від стану інфраструктури та роботи контрольних служб по обидва боки кордону.

У травні було переглянуто порядок перетину державного кордону для жінок, які працюють в органах державної влади, місцевого самоврядування та державному секторі. Спочатку постановою Кабінету Міністрів №587 було спрощено порядок виїзду для більшості жінок-посадовиць, водночас зберігши обмеження для окремих керівних посад³. Згодом постановою Уряду №623 скасовано ці винятки, встановивши

єдині правила перетину кордону для всіх жінок незалежно від займаної посади⁴. Відтак, нормативне регулювання було уніфіковано, а підхід до застосування обмежень у державному секторі – спрощено та приведено до єдиного стандарту.

Загалом травневі події показали зростання ролі технічної стійкості прикордонної інфраструктури та якості адміністративних процедур, від яких дедалі більше залежить передбачуваність перетину кордону для громадян і перевізників. Водночас навіть локальні технічні збої чи короткострокові ремонтні роботи можуть впливати на ритмічність руху через окремі пункти пропуску, що підвищує значення оперативного інформування користувачів кордону та координації дій між контрольними службами суміжних держав.

У січні–квітні рух товарів характеризувався подальшим зростанням зовнішньоторговельних обсягів та збереженням імпорто орієнтованої структури торгівлі. За підсумками чотирьох місяців **товарообіг України сягнув \$46,1 млрд – найвищого показника за останні чотири роки⁵**. Основний приріст забезпечував імпорт, обсяги якого у 2026 році досягли \$32,2 млрд, тоді як експорт становив \$13,9 млрд. Структура імпорту залишалася відносно стабільною: найбільшу частку формували машини, устаткування та транспорт, паливно-енергетичні товари і продукція хімічної промисловості. Серед основних торговельних партнерів України в імпорті зберігалися Китай, Польща та Туреччина. В **експорті** провідні позиції посідали Польща, Туреччина та Італія, тоді як основу товарної структури експорту продовжували формувати продовольчі

товари. Метали та вироби з них, а також продукція машинобудування зберігали вагоме, але значно менше значення у загальному експортному кошику.

Порівняння з попередніми роками демонструє стійку тенденцію до нарощування зовнішньоторговельного обороту. За чотири місяці 2026 року **товарообіг був на 21% більшим**, ніж за аналогічний період 2025 року⁶, і став найвищим показником за останні чотири роки. Водночас **структура торгівлі істотно не змінилася:**

українська економіка продовжувала залежати від імпорту техніки, обладнання, енергоресурсів та промислової продукції, тоді як експорт залишався значною мірою сконцентрованим на аграрній продукції.

Зростання зовнішньоторговельного обороту відбувається попри **суттєві безпекові, логістичні та кадрові виклики**. Саме тому важливо враховувати не лише макроекономічні показники, а й оцінки бізнес-середовища щодо чинників, які дозволяють українським компаніям зберігати присутність на міжнародних ринках.

Оксана Кузяків,
Виконавча директорка,
керівниця Центру досліджень сучасного суспільства

спеціальний коментар для огляду

Сьогодні конкурентною перевагою українського бізнесу є не лише якість продукції чи ціна, а й здатність швидко адаптуватися, ефективно перебудовувати логістику та використовувати знання міжнародних ринків для збереження експортних поставок навіть в умовах війни.

Здатність українського бізнесу підтримувати зовнішню торгівлю та експортні поставки визначається не лише виробничими можливостями, а насамперед його адаптивністю.

По-перше, критично важливою є здатність компаній швидко перебудовувати логістику, знаходити альтернативних постачальників і маршрути та оперативно реагувати на зміни безпекової ситуації. Саме гнучкість стала однією з ключових конкурентних переваг українського бізнесу під час війни.

По-друге, велике значення має доступ до транспортної та прикордонної інфраструктури та вміння працювати з логістикою. Пропускна спроможність пунктів перетину кордону, стабільність роботи портів, автомобільних і залізничних маршрутів безпосередньо впливають на вартість, швидкість і надійність експортних поставок.

По-третє, важливим чинником є знання зовнішніх ринків і наявність ділових контактів. Успішні експортери не лише адаптувалися до вимог ринку ЄС, а й активно диверсифікують продажі, виходячи на ринки інших країн, що є вагомим для успіху. Здатність розуміти регуляторні вимоги, будувати довгострокові партнерства та швидко знаходити нових покупців стала одним із головних факторів стійкості.

І, звичайно, залишаються фундаментальні виклики, які регулярно фіксують наші опитування бізнесу: безпекові ризики, дефіцит робочої сили та зростання витрат. Попри це, українські підприємства продовжують демонструвати високу операційну стійкість і здатність підтримувати експорт навіть у надзвичайно складних умовах.

Фіскальна складова митної системи у січні–квітні 2026 року демонструвала подальше зростання. За даними Держмитслужби, **у квітні до державного бюджету було спрямовано 73,9 млрд грн митних платежів⁷**, що на 38,9% перевищувало показник квітня 2025 року⁸. Загалом із початку року митні органи забезпечили понад 273 млрд грн надходжень. Основними бюджетоформуєчими товарами залишалися нафтопродукти, легкові автомобілі, природний газ, електроенергія, добрива та засоби захисту рослин.

Зростання імпорту супроводжувалося збільшенням обсягів митних преференцій. У квітні 2026 року **сума наданих пільг зі сплати митних платежів становила 37,9 млрд грн, а з початку року – 142,1 млрд грн**, що на 55% більше порівняно з аналогічним періодом 2025 року⁹. Найбільшу частку таких пільг формували операції з ввезення товарів оборонного призначення, енергетичних ресурсів та товарів для відновлення енергетичної інфраструктури. Таким чином, значна частина митних преференцій продовжувала бути пов'язаною із забезпеченням потреб сектору безпеки та підтримкою критично важливих галузей економіки в умовах війни.

Водночас **збільшилась кількість виявлених порушень митних правил**. За чотири місяці 2026 року митниці виявили **3845 порушень на суму понад 1,6 млрд грн**, що на 17% більше, ніж за аналогічний період попереднього року¹⁰. Найчастіше предметами правопорушень залишалися промислові та продовольчі товари, а також транспортні засоби. До суду було передано понад дві тисячі справ, а загальна сума стягнень і конфіскацій за рішеннями судів перевищила 4,6 млрд грн.

Також продовжилася **адаптація митного регулювання до потреб сектору безпеки й оборони**. Уряд ухвалив рішення про **спрощення порядку митного оформлення комплектуючих для виробництва продукції оборонного призначення**¹¹. Зміни спрямовані на скорочення адміністративних процедур та прискорення постачання критично важливих компонентів для підприємств оборонно-промислового комплексу.

Розширення міжнародного співробітництва та просування української продукції на зовнішні ринки залишалось важливим напрямом роботи Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужби). Значна частина цієї діяльності відбувалася на полях 92-ї Генеральної сесії Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (WOAH), яка традиційно є одним із ключових міжнародних майданчиків для обговорення питань ветеринарного контролю, безпечності харчових продуктів та міжнародної торгівлі¹². У межах заходу українська делегація провела низку двосторонніх переговорів із представниками компетентних органів Польщі та Сполучених Штатів Америки¹³. Основну увагу було приділено питанням ветеринарної сертифікації, взаємному визнанню процедур контролю, а також **перспективам розширення доступу української продукції на міжнародні ринки**. Окремо обговорювалися механізми реагування на епізоотичні ризики та розвиток співпраці між профільними службами.

Крім того, Держпродспоживслужба продовжувала роботу над відкриттям **нових експортних можливостей для українських виробників**¹⁴. У центрі уваги перебували питання погодження ветеринарних сертифікатів, проходження іноземних аудитів та адаптації українських процедур до вимог країн-імпортерів. Така робота залишається

одним із ключових інструментів диверсифікації українського експорту та зміцнення позицій українських виробників на світових ринках в умовах збереження воєнних ризиків і логістичних обмежень.

Паралельно із заходами зі спрощення окремих процедур зберігалася увага до **контрольних функцій на державному кордоні**. За даними Держпродспоживслужби, під час здійснення фітосанітарного контролю імпорتنих вантажів у 2026 році продовжували виявлятися випадки невідповідності продукції встановленим вимогам¹⁵. Найчастіше йшлося про порушення, пов'язані з відсутністю необхідних документів, невідповідністю маркування або виявленням регульованих шкідливих організмів. Подібні заходи залишаються важливим елементом захисту внутрішнього ринку та запобігання занесенню карантинних організмів на територію України.

Загалом у травні 2026 року розвиток сфери інтегрованого управління кордонами відбувався в умовах зростання інтенсивності руху осіб і транспортних засобів, подальшого розширення зовнішньоторговельної активності та адаптації прикордонних і митних процедур до поточних безпекових та економічних викликів. Після мінімального показника у лютому пасажиропотік через західний кордон продовжив зростання третій місяць поспіль і у травні досяг 2,24 млн осіб, тоді як товарообіг України за січень–квітень сягнув рекордних за останні роки \$46,1 млрд. Одночасно з розширенням міжнародної торгівлі посилювалася фіскальна роль митниці, зберігався значний обсяг митних пільг для секторів, критично важливих для оборони та функціонування економіки, а також зростало навантаження на контрольну складову роботи митних органів. Поглиблення міжнародної співпраці у сфері санітарного, ветеринарного та фітосанітарного контролю, відкриття нових можливостей для експорту української продукції та вдосконалення процедур контролю залишалися важливими елементами підтримки зовнішньоекономічної діяльності. Водночас перебіг подій упродовж місяця підкреслив значення надійної роботи прикордонної інфраструктури, цифрових систем та механізмів координації із суміжними державами, від яких дедалі більше залежать швидкість і передбачуваність транскордонних перевезень, ефективність контрольних процедур та стійкість логістичних ланцюгів.

Євроінтеграція

У травні євроінтеграційний порядок денний України зберігав динаміку як на політичному, так і на секторальному рівнях. Під час переговорів Міністра закордонних справ України Андрія Сибіги з Міністеркою закордонних справ Швеції Марією Мальмер-Стенергард шведська сторона підтвердила **підтримку відкриття для України всіх переговорних кластерів до кінця червня**¹⁶. Підтримка з боку Швеції є показовою з огляду на її послідовну позицію щодо розширення Європейського Союзу та подальшого просування переговорного процесу з Україною.

Тема переговорів про вступ до ЄС також посідала центральне місце під час зустрічі Андрія Сибіги з високою представницею ЄС із закордонних справ та безпекової політики Каєю Каллас¹⁷. Українська сторона наголосила на важливості відкриття переговорних кластерів як одного з практичних кроків на шляху до членства. Водночас дискусія засвідчила тісний взаємозв'язок між євроінтеграційним процесом, безпековою ситуацією та подальшою підтримкою України з боку ЄС.

Практична підготовка до майбутнього членства продовжувалася і на рівні галузевих реформ. Під час профільної конференції з питань міжнародної торгівлі представники Держмитслужби окреслили **ключові напрями адаптації митної системи до вимог ЄС**¹⁸. У центрі уваги залишалися **підготовка нового Митного кодексу, розвиток ІТ-систем відповідно до стратегічних документів ЄС та зміцнення інституційної спроможності митних органів**. Відтак, митна реформа дедалі чіткіше розглядається не лише як елемент модернізації державного управління, а і як одна з базових передумов майбутньої інтеграції України до Митного союзу ЄС.

Паралельно тривала гармонізація секторального законодавства із правом Європейського Союзу. У сфері фітосанітарної безпеки Держпродспоживслужба продовжила роботу з аналізу фітосанітарних ризиків відповідно до європейських та міжнародних стандартів¹⁹. Схвалення нових звітів щодо регульованих шкідливих організмів є частиною ширшого процесу **наближення української системи карантину рослин до вимог ЄС** та виконання міжнародних зобов'язань у сфері санітарних і фітосанітарних заходів.

*Загалом події травня демонстрували перехід від політичних декларацій щодо членства в ЄС до практичної підготовки окремих секторів державного управління до роботи за європейськими правилами. Поряд із просуванням переговорного процесу тривала адаптація митного, санітарного та фітосанітарного регулювання до *acquis* ЄС.*

Реформа української митниці

Одним із центральних напрямів митної реформи залишалася **підготовка до запровадження нової моделі функціонування митної системи відповідно до стандартів ЄС**. Під час V Конференції з митного права та міжнародної торгівлі представники уряду, митних органів, бізнесу та професійної спільноти обговорили подальшу гармонізацію митного законодавства з правом ЄС, цифровізацію процедур та розвиток сучасних інструментів контролю²⁰. У центрі дискусії перебувала **підготовка до впровадження нового Митного кодексу**, який розглядається як ключова передумова інтеграції України до європейського митного простору.

Важливою складовою реформи залишалася **взаємодія з бізнесом**. Під час масштабної зустрічі керівництва Держмитслужби з представниками провідних бізнес-асоціацій обговорювалися питання митної вартості, преференційної торгівлі з ЄС, розвитку митної інфраструктури та подальшого спрощення процедур для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності²¹.

Паралельно тривала робота над **інституційним посиленням митної служби**. Під час консультацій із Консультативною місією ЄС (КМЄС) в Україні сторони обговорили розвиток інтегрованого управління кордонами, удосконалення систем управління ризиками, обмін попередньою митною інформацією та перспективу наділення митниці правоохоронними повноваженнями²².

Окремим напрямом залишалася реалізація Національної стратегії доходів до 2030 року. Під час зустрічей^{23,24} із представниками Міжнародного валютного фонду обговорювалися кадрове оновлення служби, проведення атестації персоналу, антикорупційні заходи, модернізація пунктів пропуску та розвиток міжнародного інформаційного обміну з митними адміністраціями інших держав.

Орест Мандзій,
Голова Державної митної
служби України

цитата

Реформа митниці сьогодні - це про формування інституції, яка має бути ефективною, добросовісною та здатною захищати економічні інтереси держави в умовах війни і майбутньої інтеграції до Європейського Союзу. Співпраця з МВФ допомагає нам рухатися системно та зберігати темп змін. Серед важливих спільних пріоритетів стане посилення правоохоронної функції української митниці.

Поряд із інституційними змінами продовжувалася **модернізація практичних механізмів митного адміністрування**. За даними Держмитслужби, упродовж 2024–2025 років скоротився середній час митного оформлення в усіх основних режимах: імпорту, експорту та транзиті²⁵.

Одночасно відомство продовжило впровадження інструментів, спрямованих на підвищення передбачуваності митного оформлення для бізнесу, зокрема механізму зобов'язуючої інформації щодо класифікації товарів, побудованого за аналогією з європейською практикою Binding Tariff Information (BTI)²⁶.

Водночас митні органи продовжували вдосконалювати контрольні механізми. Наприкінці травня було оголошено про **запуск нового етапу централізованої селективної перевірки митних декларацій**²⁷. Такий підхід відображає поступовий перехід від тотального контролю до використання інструментів аналізу ризиків.

Знаковою подією травня у сфері митної реформи стало схвалення Кабінетом Міністрів проєкту нового Митного кодексу України²⁸.

Документ є **одним із базових елементів** виконання розділу 29 «Митний союз» переговорного процесу щодо вступу України до ЄС. Проєкт готувався протягом двох років за участю Мінфіну, Держмитслужби, експертів програми EU4PFM, представників бізнесу та європейських фахівців.

інформаційна довідка

Підтримка EU4PFM у підготовці нового Митного кодексу України

За інформацією програми EU4PFM, її експерти брали безпосередню участь у підготовці проєкту нового Митного кодексу України спільно з Мінфіном та Держмитслужбою. Підтримка охоплювала проведення консультацій з міжнародними експертами, опрацювання оцінки Європейської Комісії, попередню експертизу проєкту фахівцями держав – членів ЄС та його передачу до DG TAXUD.

Програма також сприяла підготовці документа до розгляду Урядом і Верховною Радою, підтримувала розробку вторинного законодавства на основі імплементаційних і делегованих актів Митного кодексу ЄС (UCC), а також забезпечувала проведення публічних консультацій та обговорень із представниками бізнесу.

Проєкт нового Митного кодексу побудований за логікою митного законодавства ЄС та передбачає комплексне оновлення підходів до митного регулювання²⁹. Зокрема, він запроваджує європейську митну термінологію, систему авторизацій і митних процедур, нові підходи до декларування, застосування гарантій, визначення митного боргу та ухвалення рішень митними органами. Документ також імплементує низку положень регламентів ЄС і містить перехідні механізми, покликані забезпечити

безперервність роботи бізнесу в період адаптації до нових правил. Загалом проєкт налічує 781 статтю та має стати нормативною основою для подальшої інтеграції України до європейського митного простору й гармонізації національної митної системи з *acquis* ЄС.

Сергій Марченко,
Міністр фінансів України

цитата

Проєкт нового Митного кодексу запроваджує єдині з ЄС митні правила, стандарти та сприятиме перетворенню української митниці на безпековий кордон європейського зразка. Більшість положень нового Митного кодексу будуть зрозумілими як для бізнесу, так і для митників. Цьому сприяло тривале формування вже чинної на сьогодні нормативно-правової бази за стандартами ЄС, а також практична реалізація європейських правил та процедур.

*Схвалення Кабінетом Міністрів проєкту нового Митного кодексу стало ключовим результатом травня у сфері митної реформи та важливим кроком на шляху гармонізації українського законодавства з *acquis* ЄС. Водночас подальший успіх реформи залежатиме від своєчасного ухвалення документа Верховною Радою, підготовки необхідної підзаконної бази та практичного впровадження нових підходів у діяльність митних органів і роботу бізнесу. У сукупності травневі події засвідчили перехід від підготовчого етапу до практичної реалізації системних змін, необхідних для інтеграції України до європейського митного простору.*

Неінфраструктурні рішення на кордоні

У травні 2026 року продовжувалося **впровадження цифрових сервісів у сфері прикордонного та митного адміністрування**. Однією з найбільш помітних новацій став запуск сервісу **«Особистий кабінет» Держприкордонслужби**, який дозволяє громадянам у режимі реального часу перевіряти наявність тимчасових обмежень на виїзд за кордон, накладених рішеннями суду або органів виконавчої служби³⁰. Уже в першу добу після запуску сервісом скористалися понад 41 тис. користувачів, тоді як інформацію про наявність обмежень отримали менш ніж 1% осіб, які здійснили перевірку³¹. Запровадження такого інструменту спрямоване на зменшення кількості випадків, коли громадяни дізнаються про наявність обмежень безпосередньо під час проходження прикордонного контролю.

Розвиток цифрових сервісів тривав і в системі **«єЧерга»**. У травні було впроваджено **автоматичну перевірку чинності страхового сертифіката «Зелена картка»** під час бронювання місця в електронній черзі для комерційного транспорту^{32,33}. Новий функціонал забезпечує автоматичну звірку даних із базою Моторного (транспортного) страхового бюро України (МТСБУ) та дозволяє виявляти випадки відсутності або нечинності страхового покриття ще до прибуття транспортного засобу до пункту пропуску. Таким чином цифровий сервіс поступово перетворюється не лише на інструмент управління чергою, а й на механізм попередньої перевірки окремих вимог до міжнародних перевезень.

Олександр Берназюк,
Голова Правління МТСБУ

цитата

Ми продовжуємо системно розвивати «єЧергу» як інструмент прозорого та прогнозованого перетину кордону. Система не просто замінює фізичне очікування в черзі, вона дозволяє нам забезпечувати прогнозовану логістику та можливість планування перевезень, – зазначив Віцепрем'єр-міністр з відновлення України. За час функціонування цього проекту відбулось понад 3 млн перетинів кордону вантажівками та автобусами за онлайн-записом. Логічним продовженням цього проекту є масштабування на легкові авто, над чим активно працюємо. Паралельно з цим, удосконалюємо механізми для комерційного транспорту. Наша мета – зробити перетин кордону більш зручним для людей і бізнесу.

Подальший розвиток «єЧерги» пов'язувався із **розширенням її функціоналу на нові категорії користувачів**. Під час Транспортного форуму в Одесі було оголошено про підготовку пілотного запуску системи для легкових автомобілів, одним із перших регіонів для тестування визначено Одеську область³⁴. Одночасно опрацьовувалися механізми врахування пріоритетності руху для окремих категорій перевізників,

зокрема компаній зі статусом авторизованого економічного оператора, а також подальша інтеграція «еЧерги» з іншими цифровими сервісами транспортної сфери.

Окремим напрямом цифрової трансформації залишався **розвиток системи спільного транзиту NCTS**. У травні учасники транзитних процедур адаптувалися до поетапного переходу держав-членів Конвенції на NCTS Фаза 6³⁵. У зв'язку з переходом Румунії на нову версію системи для українських перевізників тимчасово стало обов'язковим подання Загальної декларації прибуття (ENS) через систему ICS2 під час в'їзду до Європейського Союзу через румунський кордон. Наприкінці місяця Держмитслужба повідомила про завершення підготовки України до переходу на NCTS Фаза 6 та оприлюднила оновлені методичні рекомендації для користувачів системи³⁶.

У цілому травень характеризувався подальшим розширенням цифрових інструментів у сфері управління кордонами та міжнародних перевезень. Нові сервіси були спрямовані не лише на спрощення процедур для громадян і бізнесу, а й на перенесення частини контрольних функцій на етап підготовки до перетину кордону. Паралельно тривала інтеграція українських інформаційних систем із європейськими цифровими платформами, що залишається одним із ключових напрямів адаптації прикордонних і митних процедур до стандартів ЄС.

Транскордонна співпраця та розвиток прикордонної інфраструктури

У травні продовжувалося **розширення співпраці України з митними та прикордонними відомствами сусідніх держав**, а також реалізація інфраструктурних проєктів, спрямованих на підвищення пропускної спроможності та стійкості прикордонної інфраструктури. Значна частина заходів та публікацій була пов'язана з розвитком практичної взаємодії між контрольними органами, обміном інформацією та підготовкою до впровадження європейських підходів до управління кордонами.

На регіональному рівні тривала координація між митними адміністраціями держав-сусідів. Під час зустрічі керівників митних служб України, Угорщини, Румунії та Словаччини сторони обговорили **функціонування пунктів пропуску на кордоні з ЄС, розвиток систем раннього інформування про надзвичайні ситуації та перспективи автоматизованого обміну логістичною інформацією**³⁷. Окрему увагу сторони приділили підготовці української митниці до виконання вимог розділу 29 «Митний союз» у межах переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу, а також перспективам запровадження спільного контролю з румунською стороною.

Одним із напрямів міжнародної співпраці стало **поглиблення взаємодії з Республікою Молдова** у сфері санітарного та фітосанітарного контролю. Під час робочої зустрічі керівників компетентних органів двох держав сторони обговорили питання взаємного доступу продукції на ринки, гармонізації санітарних та фітосанітарних вимог, а також оновлення договірно-правової бази у сфері державного контролю³⁸. За результатами переговорів було погоджено нові форми міжнародних сертифікатів для експорту окремих видів продукції тваринного походження та розпочато оновлення низки чинних документів відповідно до актуальних регуляторних вимог.

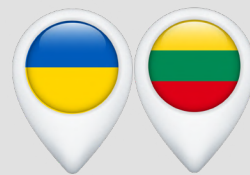
Подальший розвиток співпраці відбувся під час окремої робочої зустрічі українських і молдовських фахівців, присвяченої практичним аспектам ветеринарного та фітосанітарного контролю³⁹. Учасники обговорили **механізми обміну інформацією між компетентними органами**, питання безпечності харчових продуктів і процедури державного нагляду за переміщенням підконтрольних вантажів. Такі консультації спрямовані на зменшення адміністративних бар'єрів у торгівлі та забезпечення більш прогнозованих умов для експортерів обох країн.

Практичним продовженням міжвідомчого діалогу став спільний візит представників України та Молдови на Вінницьку птахофабрику⁴⁰. Делегація ознайомилася з виробничими процесами, системами простежуваності продукції та механізмами забезпечення біобезпеки. Подібні заходи дозволяють іноземним партнерам оцінити функціонування української системи державного контролю безпосередньо на виробництві та сприяють **зміцненню довіри до українських процедур сертифікації й контролю** як передумови для подальшого розвитку міжнародної торгівлі аграрною продукцією.

Практична взаємодія України та Молдови охоплювала також **спільну підготовку персоналу контрольних органів**. У пункті пропуску «Могилів-Подільський–Отач» за підтримки КМЕС в Україні відбувся українсько-молдовський семінар для кінологічних команд⁴¹. Учасники відпрацьовували практичні навички виявлення наркотичних засобів, психотропних речовин, тютюнових виробів та готівки в умовах, наближених до реальних, що сприяє підвищенню ефективності митного контролю та протидії транскордонним правопорушенням.

Важливим інструментом поглиблення співпраці залишався **обмін митною інформацією**. Під час зустрічі керівництва Держмитслужби з представниками Литовської Республіки було підбито проміжні результати реалізації пілотного проекту з обміну попередньою інформацією про товари та транспортні засоби⁴². Отриманий досвід розглядається як основа для поширення аналогічних механізмів на інші держави ЄС.

Окремим напрямом українсько-литовської взаємодії залишалася **взаємодія між прикордонними відомствами**. Під час робочої зустрічі у Києві сторони обговорили розвиток інтегрованого управління кордонами відповідно до стандартів ЄС⁴³. Литовська сторона також передала допомогу для підрозділів Держприкордонслужби, яка використовується у повсякденній діяльності та для виконання завдань із забезпечення безпеки державного кордону.

Поряд із розвитком міжнародної співпраці тривала **модернізація прикордонної інфраструктури**. На Волині розпочалася реалізація проекту зі створення великої паркувальної зони для вантажного транспорту поблизу пункту пропуску «Ягодин–Дорогуськ»⁴⁴.

Майбутній комплекс площею 13 гектарів буде розрахований на 600 вантажних автомобілів з сервісною інфраструктурою для водіїв, системою відеоспостереження, освітлення й організації руху. Проект реалізується в межах європейської ініціативи «Шляхи солідарності» та спрямований на підвищення ефективності міжнародної логістики, впорядкування накопичення транспорту перед пунктом пропуску та зменшення навантаження на під'їзні дороги.

У Закарпатській області в межах проєкту «Підтримка ЄС України: посилення інтегрованого управління кордонами та шляхів солідарності» реалізовувалися заходи з **підвищення енергетичної стійкості пунктів пропуску**⁴⁵. На найбільших пунктах пропуску встановлювалися сонячні панелі, а також системи резервного живлення, покликані забезпечити безперервну роботу критично важливих систем зв'язку, контролю та освітлення.

Фото: [Агентство відновлення](#)

У травні модернізація прикордонної інфраструктури супроводжувалася розширенням міжнародної співпраці між митними та прикордонними адміністраціями сусідніх держав. Підвищення енергетичної стійкості пунктів пропуску, розвиток логістичних потужностей на кордоні та впровадження механізмів інформаційного обміну залишалися складовими одного процесу адаптації прикордонної системи до зростання транскордонних потоків і європейських підходів до управління кордонами.

ІУДК: стратегії, координація та розвиток спроможностей

У травні продовжувалося посилення інституційної спроможності органів, відповідальних за управління кордонами та міграційними процесами. Одним із важливих кроків стало відкриття на Львівщині нового Центру підготовки прикордонників за напрямом прикордонного контролю⁴⁶. Центр забезпечуватиме підготовку та підвищення кваліфікації фахівців прикордонного контролю з акцентом на сучасні методи перевірки документів, проведення контролю другої лінії, використання технічних засобів контролю та практичну підготовку безпосередньо у пунктах пропуску. Увага до розвитку професійної підготовки прикордонників безпосередньо пов'язується з реалізацією Стратегії інтегрованого управління кордонами та підготовкою до майбутнього впровадження шенгенських стандартів.

цитата

Андрій Годик,
перший заступник голови
Львівської обласної військової адміністрації

Кваліфікований прикордонник формує уявлення про безпеку, порядок та відкритість країни. Саме тому надзвичайно важливо, щоб підготовка фахівців відбувалася за сучасними європейськими стандартами – із акцентом на професіоналізм, повагу до прав людини, технологічність та ефективність контролю. Це інвестиція у безпеку держави та майбутнє України як частини європейського безпекового простору.

Водночас відкриття Центру стало прикладом практичної підтримки міжнародних партнерів у розвитку прикордонної системи. КМЕС в Україні надала технічне оснащення для навчального закладу, профінансувала український переклад «Практичного посібника для прикордонників (Шенгенського посібника)» та підтвердила готовність і надалі сприяти розвитку спроможностей Держприкордонслужби в контексті підготовки України до членства в ЄС та впровадження європейських стандартів прикордонного контролю⁴⁷.

цитата

Рольф Холмбо,
Голова Консультативної місії
Європейського Союзу в Україні

Україна вже зробила важливі кроки на шляху підготовки до вступу в ЄС, і зараз важливий етап в реалізації підготовленої структури, а саме розробленої стратегії інтегрованого управління кордонами, Плану заходів щодо реалізації цієї стратегії і також приведення до шенгенських стандартів і норм. Ми запевняємо, що ми готові продовжувати нашу тісну взаємодію та підтримку у виконанні важливих завдань, пов'язаних із підготовкою до європейської інтеграції, а також викликів та їх подолання.

Питання розвитку інтегрованого управління кордонами та підготовки до нового стратегічного циклу стали предметом окремого фахового обговорення під час круглого столу **«Від візії до реальних результатів: 5 років Стратегії інтегрованого управління кордонами України»⁴⁸**. Учасники заходу підбили підсумки реалізації першої Стратегії ІУК, відзначивши посилення міжвідомчої координації, розвиток аналітичних та цифрових інструментів управління транскордонними потоками, модернізацію прикордонної інфраструктури та поступове наближення українських практик до стандартів ЄС. Водночас під час дискусії порушувалися питання координації міжвідомчої взаємодії, ресурсного забезпечення реформ та необхідності ширшого залучення громадянського суспільства до моніторингу їх реалізації. Окремо було повідомлено про **завершення доопрацювання проєкту нової Стратегії інтегрованого управління державним кордоном та його передачу на розгляд Ради національної безпеки і оборони України (РНБО)**. Учасники також пов'язували подальший розвиток ІУК із підготовкою до виконання Шенгенського аспис та завдань, що стосуються переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу.

Співпраця з міжнародними партнерами охоплювала як професійну підготовку персоналу, так і розвиток аналітичних спроможностей. Під час зустрічі представників Південного регіонального управління Держприкордонслужби та КМЕС в Україні було підбито підсумки трирічної співпраці, яка охоплювала проведення спільних тренінгів, **розвиток аналітичних спроможностей та надання консультативної допомоги українським прикордонникам⁴⁹**. Серед перспективних напрямів співпраці сторони відзначили створення Об'єднаного центру морської безпеки, покликаного посилити координацію у сфері захисту критичної інфраструктури та забезпечення безпеки судноплавства.

Фото: [Держприкордонслужба](#)

Поряд із розвитком професійних спроможностей тривала **підтримка відновлення ветеранів-прикордонників**, які зазнали поранень під час бойових дій. За підтримки проєкту EU4IBM–Стійкість у партнерстві з Головним військово-медичним клінічним центром Держприкордонслужби та ГО «Ветеранський центр ментального відновлення» продовжувалася реалізація програм психологічної та психосоціальної реабілітації ветеранів-прикордонників⁵⁰. Ініціатива охоплювала військовослужбовців, які проходять лікування, реабілітацію або повернулися з російського полону. Програма поєднувала різні форми терапевтичної підтримки, зокрема арттерапію, глинотерапію, хліботерапію та іпотерапію, і була спрямована на відновлення психологічної стійкості, соціальну адаптацію та повернення ветеранів до активного життя.

В'ячеслав Топоров,
керівник проєкту EU4IBM-Resilience

цитата

Ми часто говоримо про технічне оснащення, інфраструктуру чи безпеку кордону. Але за всіма цими процесами стоять люди. Підтримка психологічного відновлення військовослужбовців Держприкордонслужби є такою ж важливою інвестицією, як і модернізація обладнання чи розвиток професійних навичок. Без відновлення людей неможливе відновлення системи.

Паралельно тривала модернізація кадрової політики митних органів. У травні Держмитслужба офіційно розпочала **процедуру одноразової атестації посадових осіб митних органів**, яка має стати одним із ключових інструментів перевірки професійної компетентності та доброчесності персоналу⁵¹. Для забезпечення прозорості процесу до складу атестаційних комісій планується залучення представників міжнародних організацій та громадянського суспільства, а окремим рішенням було оголошено відкритий добір кандидатів до таких комісій⁵². Атестація є складовою реформи митної служби та передбачає поетапне оцінювання працівників за професійними та антикорупційними критеріями.

Поряд із кадровим оновленням державних інституцій увага приділялася **розвитку управлінських та комунікаційних спроможностей органів сектору безпеки та внутрішніх справ**. Під час регіональної конференції у Дніпрі, за організації Міністерства внутрішніх справ України (МВС) спільно з Офісом Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та КМЕС в Україні представники органів влади та міжнародних партнерів обговорили реалізацію Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку в контексті євроінтеграції⁵³.

*Про нові механізми координації, регіональний вимір та роль громадянського суспільства у реалізації реформи **читайте у спеціальному блоці на сторінці 23.***

Окремо питання комунікаційної стійкості, протидії дезінформації та розвитку сучасних підходів до взаємодії з громадськістю стали предметом обговорення під час Комунікаційного форуму МВС 4.0⁵⁴. У центрі уваги перебували стратегічні комунікації, інформаційна стійкість державних інституцій та розвиток навичок протидії дезінформаційним кампаніям в умовах війни.

Міграційна політика залишалася одним із важливих напрямів публічних дискусій. У центрі уваги перебували питання **демографічного розвитку, повернення громадян України з-за кордону, перспективи залучення іноземної робочої сили та підготовка нової Стратегії державної міграційної політики**. Водночас тема міграції супроводжувалася поширенням інформаційних маніпуляцій щодо масштабів іноземної міграції та ситуації на ринку праці. На цьому тлі Державна міграційна служба України (ДМС) активізувала публічні комунікації щодо реального стану міграційних процесів, викликів демографічного розвитку та пріоритетів державної політики у сфері міграції.

В інтерв'ю проєкту «ІПСО і Люди» Наталія Науменко спростувала **поширені твердження про нібито масове завезення іноземних працівників в Україну та заміщення ними українського населення**⁵⁵. За наведеними в інтерв'ю даними, кількість іноземців, які проживають в Україні, залишається суттєво меншою, ніж до початку повномасштабної війни, а працевлаштування іноземців відбувається через багаторівневі процедури перевірки та контролю. Голова ДМС наголосила, що випадок із можливим залученням працівників із Бангладеш був використаний у російських інформаційних кампаніях для поширення маніпулятивних наративів, хоча фактичного завезення працівників не відбулося. За словами Наталії Науменко, реальна міграційна політика держави орієнтована насамперед на повернення українців та забезпечення контрольованих і безпечних міграційних процесів.

Наталія Науменко,
Голова Державної міграційної
служби України

цитати

Кейс Тячева: Цифра 160 бангладешців у Тячеві миттєво стала медіасенсацією і запустила перші хвилі публікацій у проросійських telegram-каналах. Кейс продовжує цитуватися пропагандою як доказ початку масового завезення мігрантів, попри те, що фактичного завезення не відбулось.

Цифри: Якщо ми на 21-й рік мали 189 тисяч іноземців, які проживали тимчасово в Україні, то на сьогодні ми маємо всього 48 тисяч – тобто ви бачите колосальну різницю у чотири з чимось рази.

В інтерв'ю виданню «Главком» голова ДМС Наталія Науменко зосередила увагу на **довгострокових демографічних викликах та необхідності формування нової міграційної політики держави**⁵⁶. За її словами, пріоритетом залишається створення умов для повернення українських громадян, які виїхали за кордон після початку повномасштабної війни. Водночас середньострокове планування міграційної політики враховує можливу потребу у залученні іноземної робочої сили для післявоєнного відновлення економіки. У цьому контексті триває підготовка нової Стратегії державної міграційної політики, яка має враховувати як демографічні тенденції, так і потреби ринку праці, безпекові фактори та завдання післявоєнного відновлення.

Ірина Сушко,
Виконавча директорка аналітичного центру
«Європа без бар'єрів»

спеціальний коментар для огляду

Проблематика трудової імміграції виявилася чутливою темою для українського суспільства, переважно через відсутність досвіду співжиття з іноземцями та недостатню поінформованість щодо умов отримання іноземними працівниками дозволів на в'їзд і працевлаштування в Україні.

Важливість цієї теми була належним чином обговорена під час експертних зустрічей, організованих ДМС та її міжнародними партнерами в межах розробки проекту Стратегії державної міграційної політики після 2025 року. Експерти погодилися, що питання в'їзної трудової міграції має стати невід'ємною складовою стратегічного напрямку «законна міграція» як інструменту реагування на дефіцит робочої сили та підтримки відновлення України.

За останні чотири роки війни потреби українського ринку праці сприяли трансформації ролі країни – від донора робочої сили до країни призначення. Водночас, на думку представників профільних органів влади, залучення працівників-іноземців не повинно розглядатися як єдиний підхід, адже пріоритетом державної політики залишається повернення громадян України, які перебувають за кордоном під тимчасовим захистом у країнах ЄС.

При цьому політика в'їзної трудової міграції має супроводжуватися належною системою інтеграції іноземців – від забезпечення захисту їхніх прав до створення умов для їхньої адаптації та прийняття українським суспільством.

Представники бізнесу також наголошують на необхідності вдосконалення візової системи та процедур отримання дозволів на роботу. Зокрема, одним із ключових завдань є ухвалення Верховною Радою України відповідного законопроекту, який створить нормативне підґрунтя для запровадження так званого «єдиного дозволу» на проживання та працевлаштування іноземців в Україні. Очікується, що ці зміни стануть важливим кроком до спрощення системи залучення іноземних працівників. Водночас без належної підготовки всіх складових цього процесу його реалізація може мати негативні наслідки як для українського суспільства, так і для самих іноземних трудових мігрантів.

Важливі зміни відбувалися і у сфері міграційного регулювання. **Уряд оновив правила перебування та документування іноземців, які проходять службу в Силах оборони України** або планують укласти відповідний контракт⁵⁷. Нові положення спрямовані на врегулювання правового статусу іноземців, які беруть участь у захисті України, та усунення практичних проблем, пов'язаних із документуванням і легальним перебуванням цієї категорії осіб під час воєнного стану.

Реформування органів правопорядку 2026:

посилення взаємодії держави, регіонів і громадянського суспільства

Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки (КСП)⁵⁸ є базовим документом, який визначає трансформацію правоохоронної системи відповідно до сучасних безпекових викликів та євроінтеграційних зобов'язань України.

У 2026 році практична реалізація КСП поступово переходить від етапу нормативного планування до формування механізмів міжвідомчої координації, регіонального залучення та сталого експертного супроводу з боку громадянського суспільства. На тлі євроінтеграційного процесу реформа правоохоронної системи дедалі більше розглядається як складова ширшої політики безпеки, підзвітності та інституційної стійкості держави.

Упродовж першого кварталу 2026 року тривало формування інституційної основи реалізації КСП, а у другому кварталі МВС спільно з міжнародними партнерами зосередилося на практичних питаннях імплементації реформи, взаємодії з громадянським суспільством та посиленні її регіонального компонента. Ці процеси поступово формують основу для більш системного впровадження правоохоронної реформи та координації її реалізації на різних рівнях.

Міжвідомча координація

Одним із ключових елементів нової системи координації між центральними та місцевими органами виконавчої влади, правоохоронними та іншими державними структурами у процесі впровадження КСП стала Координаційна рада з питань моніторингу реалізації плану заходів, створена у січні 2026 року⁵⁹.

Формат Координаційної ради передбачає залучення представників органів виконавчої влади, правоохоронного сектору, парламенту, Апарату РНБО, Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародних організацій та інституцій ЄС. Головою Ради є Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, а заступником голови – Міністр внутрішніх справ України. Такий склад має забезпечити узгодженість рішень між різними рівнями управління та посилити інституційну координацію реалізації реформи.

У лютому 2026 року відбулося перше установче засідання Координаційної ради, за результатами якого було сформовано робочу групу експертного рівня та затверджено план її діяльності на 2026 рік. Це дозволило перейти від нормативного закріплення механізму координації до практичної організації моніторингу та супроводу реалізації КСП.

Проте, у МВС наголошують, що в умовах воєнного стану реалізація КСП потребує одночасної роботи в усіх напрямках – від координації між центральними органами влади до залучення регіональних стейкхолдерів, розвитку взаємодії з громадянським суспільством та підтримання постійного діалогу з міжнародними партнерами. Такий підхід розглядається як один із механізмів забезпечення узгодженості реалізації реформи в умовах воєнного стану.

Регіональний вимір

У другому кварталі 2026 року окремий акцент у реалізації КСП було зроблено на регіональному аспекті реформи. За участі МВС, Офісу Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та міжнародних партнерів було проведено регіональну конференцію, присвячену реформуванню органів правопорядку в контексті євроінтеграції України⁶⁰. Основну увагу було зосереджено на реалізації плану заходів, міжвідомчій координації та узгодженні подальших кроків з урахуванням стандартів ЄС, зокрема у межах розділу 24 «Юстиція, свобода та безпека».

У конференції взяли участь представники центральних органів влади, правоохоронних органів, міжнародних організацій, громадського сектору та регіональних делегацій, зокрема з прифронтових областей. Окрему увагу було приділено готовності регіонів до впровадження нових підходів у сфері цивільної безпеки та взаємодії з правоохоронними органами.

Проведене серед учасників опитування продемонструвало високий рівень готовності представників регіонів, зокрема Дніпропетровської, Запорізької, Донецької та Луганської областей, до посилення підзвітності, розвитку співпраці з громадами та впровадження нових підходів у сфері безпеки.

Водночас у ході обговорень було окреслено низку практичних викликів для регіональних та розташованих поблизу зони бойових дій громад, серед яких –

потреба у сучасних навчальних програмах, подальшій цифровізації, підвищенні прозорості діяльності правоохоронних органів, розвитку взаємодії з місцевими громадами та уніфікації практик реалізації реформ.

У МВС наголошують, що в системі забезпечення безпеки громад важливу роль відіграють фахівці, які добре обізнані з місцевою ситуацією, розуміють потреби населення та здатні оперативно реагувати на безпекові виклики. У цьому контексті регіональний рівень дедалі більше розглядається не лише як простір реалізації реформ, а як важливий елемент формування політики безпеки та управління змінами.

Громадянське суспільство та експертний діалог

Водночас у 2026 році триває формування механізмів сталої взаємодії між правоохоронними органами, експертним середовищем та громадянським суспільством у межах реалізації КСП. Одним із ключових напрямів цієї роботи є залучення громадського сектору до обговорення пріоритетів реформи, підготовки нормативно-правових змін та моніторингу реалізації плану заходів.

У межах експертних заходів за участі МВС, міжнародних партнерів, представників сектору безпеки і правопорядку, антикорупційних інституцій, міжнародних організацій, громадських об'єднань та аналітичних центрів обговорювалися питання взаємодії державних органів та інститутів громадянського суспільства у процесі імплементації КСП, а також забезпечення відповідності цих процесів стандартам Європейського Союзу.

Під час експертних обговорень представники громадянського суспільства відзначали відкритість МВС до співпраці, готовність до конструктивного діалогу та належний рівень залучення експертного середовища до процесів реформування. За результатами консультацій учасники підтвердили готовність брати участь у розробленні законопроектів та інших нормативно-правових актів, роботі експертних груп і моніторингу реалізації реформ.

У МВС також наголошують, що Координаційна рада має право залучати до своєї роботи представників громадянського суспільства, міжнародних організацій та незалежних експертів. Такий підхід розглядається як один із механізмів забезпечення сталого експертного діалогу та підвищення прозорості процесу реалізації реформи.

Паралельно триває робота над створенням постійної платформи взаємодії між органами сектору безпеки та громадянським суспільством, яка має забезпечити більш системну участь експертного середовища у формуванні пропозицій щодо вдосконалення державної політики та супроводі реформ у правоохоронній сфері.

Фаза практичної імплементації

У 2026 році реалізація КСП поступово переходить до етапу практичної імплементації, у межах якого ключовими напрямками стають міжвідомча координація, регіональне впровадження реформи та розвиток механізмів взаємодії з громадянським суспільством.

На тлі євроінтеграційного процесу та умов воєнного стану дедалі більшого значення набувають узгодженість дій між центральним і регіональним рівнями, інституційна спроможність органів влади та сталість експертного супроводу реформи.

Паралельно триває формування постійних механізмів консультацій, експертного діалогу та міжсекторальної взаємодії між органами безпеки і правопорядку, міжнародними партнерами й громадянським суспільством. У цьому контексті КСП поступово трансформується з рамкового стратегічного документа у практичний інструмент координації змін у правоохоронній сфері.

Транспортна інтеграція і розвиток логістики

Міжнародна співпраця у транспортній сфері у травні охоплювала як розвиток нових логістичних маршрутів, так і усунення технічних та регуляторних бар'єрів для інтеграції України до європейського транспортного простору. Значна увага приділялася модернізації транспортної інфраструктури, розширенню міжнародних партнерств та впровадженню рішень, спрямованих на підвищення сумісності української транспортної системи з європейськими стандартами.

Одним із центральних напрямів стала **співпраця з державами ЄС у сфері розвитку транспортної інфраструктури та логістики**. Під час зустрічі представників України та Іспанії на полях Міжнародного транспортного форуму обговорювалися розвиток мережі TEN-T, модернізація залізничної інфраструктури, впровадження технологій автоматичної зміни ширини колії та цифровізація залізничних систем⁶¹. Переговори з Німеччиною були зосереджені на підтримці відновлення транспортної інфраструктури, розвитку логістики та запуску Фонду підтримки транспорту України, який розглядається як один із механізмів залучення міжнародного фінансування для модернізації транспортної мережі⁶².

Паралельно тривала робота над **розширенням міжнародних транспортних зв'язків та спрощенням умов перевезень**. Україна та Боснія і Герцеговина погодили запровадження «транспортного безвізу» для вантажних перевезень, що передбачає відмову від дозвільної системи та продовжує політику лібералізації міжнародних автомобільних перевезень⁶³. Ще одним кроком у напрямі розвитку міжнародних транспортних коридорів стало **підписання Угоди про запровадження Єдиного транзитного дозволу ТРАСЕКА**, яка передбачає використання спільного електронного документа для перевезень країнами коридору Європа–Кавказ–Азія та спрямована на спрощення транзитних процедур і цифровізацію перевезень⁶⁴.

Подальший розвиток міжнародних перевезень супроводжувався **переглядом регуляторних процедур та розширенням використання цифрових інструментів**. Акцент зміщувався від паперових дозвільних механізмів до електронних сервісів, які дозволяють автоматизувати взаємодію перевізників із державними органами, скоротити строки ухвалення рішень та забезпечити більш прозоре управління транспортними потоками.

Одним із практичних кроків у цьому напрямі стало **оновлення правил організації міжнародних регулярних автобусних перевезень**⁶⁵. Зміни передбачають чіткі терміни розгляду заяв, удосконалення процедур відкриття та продовження маршрутів через онлайн-кабінет перевізника, нові підходи до погодження маршрутів з іноземними державами та використання даних системи «єЧерга» для

верифікації фактичного виконання рейсів. Одночасно оновлені правила враховують пропускну спроможність пунктів пропуску та адаптують окремі регуляторні механізми до європейських стандартів організації перевезень.

Безпековий вимір морської політики у травні поєднував питання захисту судноплавства, стійкості портової інфраструктури та розширення міжнародної координації у Чорноморському регіоні. У центрі уваги перебували механізми взаємодії з європейськими та євроатлантичними партнерами, а також пошук інструментів для підвищення безпеки морських перевезень в умовах триваючих атак на українську транспортну інфраструктуру.

Одним із таких напрямів стало **формування нових механізмів міжвідомчої взаємодії у сфері морської безпеки**. Під час другого засідання Наглядової ради програми SENTINEL обговорювалися створення Об'єднаного центру морської безпеки, інтеграція національних систем із відповідними структурами ЄС і НАТО, обмін інформацією в режимі реального часу та розвиток спільних підходів до реагування на безпекові виклики в Чорному морі⁶⁶. Заплановані заходи охоплюють не лише військову складову, а й питання функціонування портів, внутрішніх водних шляхів та виконання міжнародних вимог у сфері морської безпеки.

Важливе місце посідала **міжнародна взаємодія щодо захисту морських перевезень та підтримки роботи Українського морського коридору**. Під час зустрічі Олексія Кулеби з Генеральним секретарем Міжнародної морської організації обговорювалися безпека судноплавства, захист портової інфраструктури, реалізація проєкту технічної допомоги «IMO for Ukraine», а також протидія діяльності російського тіньового флоту та незаконному вивезенню українського зерна з тимчасово окупованих територій⁶⁷.

Питання морської безпеки також порушувалися під час переговорів з турецькою стороною. Серед тем обговорення були функціонування Тимчасового морського коридору, безпека судноплавства у Чорному морі та подальша підтримка роботи українських портів в умовах воєнних ризиків⁶⁸. Паралельно українська сторона продовжувала просувати питання міжнародної відповідальності держави-агресора, закликавши партнерів повернутися до розгляду участі росії у міжнародних транспортних організаціях та недопущення її до платформ, які формують політику розвитку та безпеки транспортної сфери⁶⁹.

Портова галузь і Дунайський регіон залишалися серед ключових напрямів залучення інвестицій та розвитку логістичної інфраструктури. Увага зосереджувалася на пошуку механізмів модернізації портових потужностей, підтримці конкурентоспроможності дунайських маршрутів та розширенні міжнародного партнерства у сфері логістики.

Одним із найбільших інвестиційних проєктів залишалася підготовка до **передачі в концесію першого (універсального) та контейнерного терміналів порту Чорноморськ**. У травні розпочався етап конкурентного діалогу, під час якого потенційні інвестори отримали доступ до інформації про об'єкт та можливість надати пропозиції щодо майбутньої моделі концесії⁷⁰. Проєкт розглядається як один із найбільших прикладів застосування механізмів публічно-приватного партнерства у транспортній сфері та покликаний забезпечити модернізацію портової інфраструктури і залучення довгострокових інвестицій.

Паралельно тривало **обговорення перспектив розвитку Дунайського регіону як одного з ключових логістичних напрямів України**. Під час Ukrainian Danube Conference увага приділялася ролі дунайських портів у забезпеченні експортно-імпортних перевезень, викликам скорочення вантажопотоків після відновлення роботи портів Великої Одеси та можливим механізмам підтримки регіону⁷¹. Серед запропонованих підходів розглядалися модернізація портової інфраструктури, розвиток індустріальних парків, удосконалення тарифної політики та подальша інтеграція української ділянки Дунаю до мережі TEN-T.

Олексій Кулеба,

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України –
Міністр розвитку громад та територій України

цитата

Конкурентний діалог — це ключовий етап реалізації проєкту. Протягом 75 днів ми разом з ринком опрацьовуємо оптимальну модель концесії: держава надає базові умови, а інвестори — свій професійний зворотний зв'язок і пропозиції. Це дозволяє сформуванню збалансованого, життєздатного договору, який враховує інтереси держави, громади та бізнесу.

Дунайський регіон також залишався предметом міжнародного співробітництва. Під час переговорів із Сербією сторони обговорювали можливості розширення вантажопотоків на Дунаї, оновлення двосторонніх угод у сфері судноплавства та координацію роботи в межах міжнародних річкових інституцій⁷².

Загалом травневі публікації відображали взаємопов'язаність кількох напрямів розвитку транспортної сфери — міжнародної інтеграції, цифровізації перевезень, посилення безпеки логістичних маршрутів та залучення інвестицій у транспортну інфраструктуру. Поряд із відновленням пошкоджених об'єктів увага дедалі більше зосереджувалася на формуванні довгострокових механізмів інтеграції України до європейського транспортного простору, модернізації логістичних процесів та розвитку транспортної мережі відповідно до підходів і стандартів ЄС.

Лінки на публікації

- 1 До уваги громадян, які планують перетин державного кордону через пункт пропуску «Шегині-Медика» (Держприкордонслужба)
- 2 До уваги водіїв вантажних транспортних засобів, які планують перетин кордону через пункт пропуску «Шегині – Медика» (Держприкордонслужба)
- 3 Уряд спростив порядок виїзду за кордон для окремих категорій жінок-посадовиць (Держприкордонслужба)
- 4 Набрали чинності зміни, які скасовують обмеження на перетин кордону для держслужбовців (Держприкордонслужба)
- 5 За чотири місяці 2026 року товарообіг України склав \$46,1 млрд (Держмитслужба)
- 6 За 4 місяці 2025 року товарообіг України склав \$38,1 млрд (Держмитслужба)
- 7 У квітні до Держбюджету спрямовано майже 74 млрд грн митних платежів (Держмитслужба)
- 8 73,9 млрд грн митних платежів: що сформуvalo квітневі надходження до бюджету? (Держмитслужба)
- 9 Пільги зі сплати митних платежів у квітні склали 37,9 млрд грн (Держмитслужба)
- 10 За 4 місяці 2026 року митні органи виявили 3 845 порушень митних правил на понад 1,6 млрд гривень. (Держмитслужба)
- 11 Оптимізація для ОПК: Уряд спростив митне оформлення комплектуючих для виробництва товарів оборонного сектору (Мінфін)
- 12 На полях WOAH: Україна зміцнює міжнародне партнерство (Держпродспоживслужба)
- 13 В рамках робочого візиту відбулися двосторонні зустрічі з компетентними органами Польщі та Сполучених Штатів Америки (Держпродспоживслужба)
- 14 Експорт у фокусі: Держпродспоживслужба посилює співпрацю з міжнародними партнерами (Держпродспоживслужби)
- 15 Фітосанітарний контроль на кордоні: які порушення фіксуються при імпорті у 2026 році (Держпродспоживслужба)
- 16 Андрій Сибіга за підсумками переговорів зі шведською колегою: Швеція підтримує відкриття для України всіх кластерів переговорів з ЄС до кінця червня (МЗС)
- 17 Андрій Сибіга провів зустріч з високою представницею ЄС із закордонних справ та безпекової політики Каєю Каллас (МЗС)
- 18 Митниця як базовий елемент євроінтеграції: Держмитслужба взяла участь у профільній дискусії (Держмитслужба)
- 19 Україна продовжує гармонізацію вітчизняного законодавства до вимог ЄС: схвалено звіти з аналізу фітосанітарного ризику шкідливих організмів рослин (Держпродспоживслужба)
- 20 Гармонізація митного законодавства та взаємодія з бізнесом: у Львові відбулася V Конференція з митного права та міжнародної торгівлі (Держмитслужба)
- 21 Конструктивний діалог та практичні питання: відбулась масштабна зустріч Держмитслужби з бізнесом (Держмитслужба)
- 22 Держмитслужба та Консультативна Місія ЄС обговорили подальші пріоритети співпраці (Держмитслужба)
- 23 Реформу української митниці обговорили з представниками Міжнародного валютного фонду (Держмитслужба)
- 24 МВФ та Держмитслужба обговорили подальші кроки реформи митниці (Держмитслужба)

- 25 Митниця працює швидше: скоротився середній час митного оформлення (Держмитслужба)
- 26 Держмитслужба спрощує процес класифікації товарів (Держмитслужба)
- 27 Стартує новий етап селективної перевірки митних декларацій: цього разу для транспортних засобів (Держмитслужба)
- 28 Уряд схвалив проєкт нового Митного кодексу України (Держмитслужба)
- 29 Мінфін: Уряд схвалив проєкт нового Митного кодексу України (Мінфін)
- 30 ДПСУ запускає сервіс «Особистий кабінет» (Фейсбук-сторінка Держприкордонслужби)
- 31 Понад 41 тисяча громадян скористалися новим сервісом Держприкордонслужби за першу добу (Держприкордонслужба)
- 32 «Черга для перетину кордону автоматично перевірятиме наявність «Зеленої картки» (Мінрозвитку)
- 33 Автоматична перевірка наявності «Зеленої картки» – нова функція ««Черги»» (Держприкордонслужба)
- 34 Одещина буде одним з пілотних регіонів для запуску ««Черги» для легкових авто, – Олексій Кулеба під час Транспортного форуму в Одесі (Мінрозвитку)
- 35 До уваги суб'єктів процедури спільного транзиту! (Держмитслужба)
- 36 Україна готується до переходу на застосування NCTS Фаза 6 у червні 2026 року (Держмитслужба)
- 37 Україна, Угорщина, Румунія та Словаччина посилюють митну взаємодію (Держмитслужба)
- 38 У Вінниці відбулася робоча зустріч керівників компетентних органів України та Молдови (Держпродспоживслужби)
- 39 Міжнародна співпраця: відбулася робоча зустріч з Молдовою (Держпродспоживслужба)
- 40 Робочий візит делегації України та Молдови на Вінницьку птахофабрику (Держпродспоживслужба)
- 41 Митні адміністрації України та Молдови провели спільне відпрацювання пошукових навичок кінологічними командами (Держмитслужба)
- 42 Україна та Литва зміцнюють практичну взаємодію завдяки обміну митною інформацією (Держмитслужба)
- 43 Прикордонні відомства України та Литви нарощують співпрацю та обмін досвідом (Держприкордонслужба)
- 44 На Волині будуємо сучасну паркувальну зону поблизу міжнародного пункту пропуску «Ягодин – Дорогуськ» (Агентство відновлення)
- 45 Сучасний та енергонезалежний кордон: модернізуємо прикордонну інфраструктуру Закарпаття разом із міжнародними партнерами (Агентство відновлення)
- 46 Держприкордонслужба розширює можливості прикордонного контролю (Держприкордонслужба)
- 47 КМЕС бере участь у відкритті нового навчального центру Держприкордонслужби України з питань прикордонного контролю на Львівщині (КМЕС)
- 48 П'ять років Стратегії ІУК: від концепції до результатів (аналітичний центр "Європа Без Бар'єрів")
- 49 В Одесі прикордонники та представники КМЕС підбили підсумки трирічної співпраці (Держприкордонслужба)
- 50 Реабілітація після фронту: EU4IBM-Стійкість підтримує програми ментального відновлення ветеранів-прикордонників (IBM.in.ua)
- 51 Розпочато процес атестації посадових осіб митних органів (Держмитслужба)

52 Держмитслужба проводить добір кандидатів до складу атестаційних комісій серед представників громадянського суспільства (Держмитслужба)

53 Олексій Сергєєв: Успіх правоохоронної реформи вимірюється тим, як людина відчуває ці результати у своєму щоденному житті (МВС)

54 Комунікаційний форум МВС 4.0: Інформація як елемент національної стійкості (МВС)

55 Мігранти замість українців? Що насправді відбувається | Наталія Науменко в «ІПСО і люди» (Центр Протидії Дезінформації)

56 Голова Державної міграційної служби Наталія Науменко: Почався оптимістичний тренд – українці повертаються з-за кордону (Главком)

57 Уряд ухвалив постанову, що оновлює правила перебування та оформлення документів для іноземців, які долучилися до захисту України або планують це зробити (ДМС)

58 Указ Президента України від 11.05.2023р. №273/2023 «Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки»

59 Постанова Кабінету Міністрів України від 21.01.2026р. № 65 «Про утворення Координаційної ради з питань моніторингу реалізації плану заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки»

60 Регіональний вимір реалізації Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку: конференція у Дніпрі об'єднала ключові інституції (МВС)

61 Олексій Кулеба провів зустріч Міністром транспорту та сталої мобільності Іспанії Оскармом Пуенте Сантьяго (Мінрозвитку)

62 Німеччина готова долучитися до Фонду підтримки транспорту України: Олексій Кулеба провів зустріч з Федеральним міністром цифрових справ і транспорту Німеччини (Мінрозвитку)

63 Україна та Боснія і Герцеговина погодили «транспортний безвіз» (Мінрозвитку)

64 Україна підписала Угоду про запровадження Єдиного транзитного дозволу ТРАСЕКА (Мінрозвитку)

65 Нові правила для організації міжнародних перевезень автобусами: що варто знати перевізникам (Мінрозвитку)

66 Україна разом з ЄС і НАТО посилюють міжвідомчу координацію з питань морської безпеки (Мінрозвитку)

67 Олексій Кулеба обговорив з Генеральним секретарем ІМО безпеку судноплавства та захист українських портів (Мінрозвитку)

68 Артем Рибченко обговорив із заступницею міністра закордонних справ Туреччини співпрацю у проєктах відбудови, розвиток транспортної співпраці та безпеку судноплавства (Мінрозвитку)

69 Олексій Кулеба закликав виключити росію з міжнародних транспортних організацій (Мінрозвитку)

70 Концесія у порту Чорноморськ: розпочався етап конкурентного діалогу (Мінрозвитку)

71 Дунайський регіон залишається ключовим елементом логістичної безпеки України, – Андрій Кашуба (Мінрозвитку)

72 Україна і Сербія домовляються про нові етапи співпраці у судноплавстві (Мінрозвитку)